

Cea de-a 1468-a reuniune a Comitetului de Miniștri, 5-7 iunie 2023 (DH)

H46-22 Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu și N. (nr. 2)

v. România (Cererile nr. 47848/08 și 38048/18)

Supravegherea executării hotărârilor Curții Europene

Decizii

Deputații

1. reamintind că aceste cazuri se referă la deficiențe ale sistemului de protecție juridică a adulților cu dizabilități intelectuale și cu afecțiuni psihice, în special la limitările drastice pe care acesta le presupune în ceea ce privește capacitatea persoanelor protejate de a-și exercita drepturile și la indisponibilitatea unor soluții adecvate pentru situația adulților vulnerabili care nu au nicio rudă capabilă sau dispusă să acționeze în numele lor;

2. reamintind că Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu se referă, de asemenea, la alte deficiențe grave în ceea ce privește asistența socială și medicală acordată unui tânăr orfan cu dizabilități intelectuale, la absența unei anchete efective privind circumstanțele decesului său, care a survenit după transferul nejustificat într-un spital de psihiatrie, și la lipsa unor căi de atac care să permită examinarea de către o autoritate independentă a acuzațiilor privind încălcări similare ale drepturilor prevăzute de Convenție;

3. a luat act cu satisfacție de faptul că, urmare a deciziei Curții Constituționale din iulie 2020 prin care s-a declarat neconstituțional sistemul de tutelă în vigoare la acel moment, Parlamentul a adoptat o legislație care introduce un nou sistem gradual de sprijin și protecție juridică pentru adulții vulnerabili; a salutat răspunsul pe care autoritățile române l-au oferit astfel la apelurile relevante ale Comitetului de Miniștri în hotărârea *Valentin Câmpeanu* și la constatările și indicațiile ulterioare ale Curții Europene în cauza N. (nr. 2);

În ceea ce privește măsurile individuale

4. a invitat autoritățile să precizeze dacă domnul N. s-a prevalat de posibilitatea oferită de noua legislație de a solicita instanțelor de judecată reevaluarea situației sale și, în caz afirmativ, să informeze Comitetul cu privire la stadiul procedurii;

În ceea ce privește măsurile generale

5. în ceea ce privește noul sistem de sprijin și de protecție juridică, a solicitat autorităților să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare a acestuia, în special reevaluarea în curs a situației celor care au fost anterior plasați sub tutelă, și să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că noua legislație este aplicată în mod adecvat și eficient; le-a solicitat, în acest context, să abordeze preocupările exprimate de societatea civilă cu privire la capacitățile

interne existente și la măsurile suplimentare necesare pentru a garanta o procedură judiciară rapidă și corectă a situației persoanelor în cauză;

6. a îndemnat cu fermitate autoritățile să își dubleze eforturile pentru a adopta, fără întârziere, soluții conforme cu prevederile Convenției în ceea ce privește situația celor care, la fel ca dl. Câmpeanu, nu au nicio rudă capabilă sau dispusă să preia sarcinile de sprijin sau de reprezentare în cadrul noului sistem, subliniind că astfel de soluții sunt esențiale pentru a asigura accesul efectiv la justiție pentru acest grup de persoane deosebit de vulnerabile;

7. în acest sens, au subliniat necesitatea de **a asigura respectarea drepturilor omului și responsabilitatea pentru tratamentul persoanelor cu dizabilități care sunt încă plasate în medii instituționalizate și închise**, până la finalizarea procesului de tranziție către o viață independentă, bazată pe comunitate, aflat în curs de desfășurare;

8. au reamintit, în acest context, că România a introdus în ordinea sa juridică, cu trimitere directă la concluziile Curții în hotărârea respectivă, dispoziții care acordă organizațiilor relevante ale societății civile locus standi în procedurile care implică drepturile și interesele legitime ale persoanelor cu dizabilități; a îndemnat autoritățile să continue să permită accesul acestor organizații la aceste persoane în toate tipurile de unități în care acestea pot fi îngrijite, astfel încât aceste dispoziții și protecția pe care o oferă să rămână practice și eficiente;

9. în ceea ce privește celelalte măsuri necesare pentru a garanta nerepetarea încălcărilor expuse în *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu*, au luat act de întrebările rămase subliniate în analiza pregătită de secretariat pentru prezenta examinare și au solicitat autorităților să informeze Comitetul cu privire la măsurile avute în vedere pentru a le soluționa;

10. au solicitat autorităților să furnizeze informații cu privire la toate aspectele menționate mai sus până cel târziu la **30 septembrie 2023** și să informeze în mod corespunzător Comitetul ulterior; a decis să reia examinarea acestor cazuri cel târziu la reuniunea sa privind drepturile omului din **iunie 2024**.